

496137

II. évfolyam.

7—8. szám.

1930. márc. 9—22.

SZÍNHÁZ ÉS FILM

Felelős szerkesztő: Walter Gyula

Keleti Árpád

a marosvásárhelyi színház dédelgetett bonvivántja

Megjelenik szombatonként, a kolozsvári magyar és román, a nagyváradi és aradi magyar színházak és a kolozsvári mozgószínházak műsorával

Ára 10 Lei

Dr. Papp Romulusné,
Erdély korcsolyabajnoknője

Színház és Film

Felelős szerkesztő: **Walter Gyula**

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 100, 1/2, évről-évre 200, 1/4, évre 130 Lei. — Egyes szám ára 10 Lei
Vállalati előfizetés: Egy évre 1000, 1/2, évre 500, 1/4, évre 260 L. - Hirdetési díjak árszabály szerint

FŐMUNKATÁRSÁK: Botos János, B. Adorján Jenő, Incze Vilmos, Mátrai János, S. Nagy László, Szabó Imre, Végh József. - Művészeti munkatársak: dr. Hankó János és Olasz Lajos

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piața Unirii (Főter) 13. szám, hátul az udvarban
Nagyvárad szerkesztőség és kiadóhivatal: Str. Iorga (Zöldfa-u.) 5. Nagyvárad szerkesztő: Györi Illés István — Aradi szerkesztő: Nyerges Ferenc, Arad, Magyar színház Szamosmenti szerkesztőség: Danziger László Dés, Hunyadi-utca 2. Telefon-int. 59

Berlini szerkesztőségünk: Ormos László Berlin, International Paper Service S. W. 68. Zimmerstrasse No. 7-8. — Bécsi szerkesztőség: Benczell Béla Bécs, IV. Schönburgstrasse No. 36. — Budapesti szerkesztőség: Pálos István Budapest, V. kerület, Nádor-utca 28. szám

Őkiket nem sodort magával a hangosfilm

Fritz Lang, Gerda Maurus és — Chaplin — „A némafilm lehetőségei még nincsenek kimerítve” — „Soha nem fogok hangosfilmen játszani”
Chaplin hangosfilmet csinál, de ő egy — siketnémát játszik benne

Berlin, február 25.

Sajnos, a Budapesttől Keletre eső világrészek közönségének még alig volt része a hangosfilmekben. Egy két izelítő ugyan színrekerült már Kolozsváron is, de ezek még csak az úgynevezett gyerekcipős termékek, a hangosfilm őskorából való és inkább kuriózumként ható produkeciók. A tulajdonképeni hangosfilmhez kevés közül van. A szinkronizált kísérezene igen hatásos dolog lehet ugyan, sőt vannak a filmvilágban olyan nagyságok, így *Cserépy Arzén* is, akik ebben a műfajban, a kísérezenevel szinkronizált Tonfilmben látnak csak jövőt, mégsem kell túlságosan nagy fantázia annak elképzeléséhez, mit jelent az, ha a film alakjai, népszerű és többé-kevésbé rokonszenves sztárjai — beszélni kezdenek.

Hiába minden muzsika ahhoz a jelenethez, amikor például a „*Noé bárkája*” című hangosfilm-ben, a földalatti fedezékben a két jóbarát zokogva ölelgeti egymást, — a londoni mozikban, — igaz, angolul, — úgy zokogtak, sirtak, gügyögtek, ahogy az egész nézőtér velük jajgatott. És amikor O'Brien, ez a bűbajos gladiátor fölka-cag, vagy a törékeny és kedves kis Dolores Costello do-rombol, mint valami mennyei cica, — ezt nem könnyű dolog — lemuzsikálni.

És még száz, sőt többszáz példát említhetnénk, de — minek? Majd eljut a hangosfilm, az igazi mindenhová és fog beszélni a — krónikás helyett is.

Fritz Lang, a világ egyik legnagyobb rendezője, aki ezt a jelzöt filmjeinek terjedelménél, stí-

lusánál és nem utolsó sorban előállítási áránál fogva is megérdemli, nem hódolt be a Tonfilmnek.

— Mint minden új dolog, mondotta egy magánbeszélgetés alkalmával e sorok írójának, — a Tonfilm is megbolondította egy kicsit az embekeket. De ez nem baj, majd kiheverik! Eszem ágában sincs azt állítani, hogy a hangosfilm valami kilátástalan ügy, de nem az, amivé fölfújták. Ma még csak kísérlet. Kísérletnek tartom mindaddig, míg rá nem talál önmagára. Ezidőszent a műfaj maga még nem önálló. Filmből és hangból áll. A technikája is messze van még a tökéletességtől, kár hatásaiban már figyelemreméltó. Az én fölfogásom szerint a film vizuális művészet, amely még óriási lehetőségeket rejt magában, nagyobbakat, értéke-sebbeket, mint amit eddig sikerült kihoznunk belőle. Amíg nem látom, hogy a néma film kimerült, nem nyúlok a hangosfilmhez. Az pedig soká lesz...

Gerda Maurus, akivel Kolozsvár közönsége legutóbb az „*Asszony a Holdban*” c. fantasztrikus film-ben találkozott, ugyanesak idegenkedik az új filmkorszaktól.

— Soha nem éreztem szükségét annak, hogy játék közben beszéljek. A szerepemet érzem és játszom. Talán nem is jönne ki hang a torkomon.

A képre összpontosítom idegrendszeremet, arra, hogy a látás útján érjek el hatást és úgy gondolom, hogy ez a film-színész viszonylagos előnye a szinpadi színész fölött, aki kénytelen megosztani magát vizuális és tonális részre. Lehet, hogy ez a hatás plasztikusabb, de az egy pontra koncentrált színészi tehetségnek feltétlenül nagyobb az átütő ereje. Azt hiszem, én soha nem fogok hangos filmen játszani.

Bezzeg *Willy Fritsch*, aki úgy-szólván állandó partnere *Gerda Maurus*nak, már szinte el is felejtette, hogy valaha néma film-en is játszott. Az *Ufa-Tonfilm* valahogy *Fritsch* jegyében indult világhódító útjára. És a *Tobis* jegyében, ami a legmodernebb hangfilmrendszert jelenti. A *Tobis*-szisztémával állították össze eddig a technikailag legfőkélete-sebb hangosfilmeket, úgyannyira, hogy újabban a Tonfilm ősházájában. Amerikában is *Tobis*-rendszerrel dolgoznak.

Chaplin, aki amellet, hogy — *Chaplin*, még kitünő üzletember is és így nem zárkózott el ő sem a hangosfilmtől. Bár *Fritz Lang* sem tartozik a szakma jámbor sáfárai közé és valószínűtlen, hogy sokat fizet rá a hangos-filmmel szemben tanúsított rideg-ségére...

Szóval *Chaplin* is csinál han-

Versenyen felül vezetnek

RÓZSA M. ROYAL
drogeria CLUJ, Főter 26.

Rózsá

kölni vizei.

Tartós és illatos!

gosfilmet, de hogy éveken át tartott álláspontján is megmaradjon — ő volt mindezeideig az egyetlen amerikai producer, aki ellenállt, a tonfilm csábtáncainak és — a kecske is jóllakjék, olyan hangosfilmet csinál, amelyben ő egy *süketnémat játszik*. Igaz, eddig se sokat beszélt a filmjein és hogy most még süketnéma is lesz — tessék elképzelni! — bizonyára így is meg fogja érni a fölemelt helyarákat. Úgy látszik, Chaplin civilben sem lehet buta ember. Csinál is tonfilmet — nem is csinál, és az a „gag”,

— ötlet —, hogy éppen egy hangosfilmen süketet és némát fog játszani, legalább annyi aranyat ér, mint amennyit az „*Aranyláz*” hozott. Adjon Isten neki ezerannyit. Megérdemli! Büszke lehet rá, és büszke is, az egész Amerika, hiszen ha Chaplin nem volna és még egy pár hasonló értékű emberük, asszonyuk, már régen agyonkompromittálta volna Film-Amerikát az Annie Nichols-ok, a Clara Bow-ok — e lehangoló népszerűsége.

Ormos László

A menyország és a pokol — a művészsobában

A kolozsvári színházzal szemben eddig két vendéglő konkurált egymással azért, hogy Bohémia népét vendégül láthassák. Az áldatlan harc hosszu évekre nyúlt, amíg végül is a két vendéglős, és pedig a derék Majorossy Rezső és szomszédja Abrudán János elhatározták, hogy harc helyett véd- és dacsövetséget kötnék egymással, áttörik az ellenségeskedés kínai falát és a jövőben együttes erővel ügykeznek minél több vendéget kiszolgálni.

Ezzel a fuzióval kapcsolatban döntőfontosságú szerep jutott Guncser Nándornak, a kolozsváriak népszerű és kedvelt karikaturistájának. A két vendéglős ugyanis valami különleges érdekességet akart a vendéglő fótámaszainak: a művészeknek nyújtani. Éppen ezért kis művészsobát, vagy ha jobban tetszik bohémtniját csináltak és ennek négy falát Guncser Nándor

szellemes és néhol vitriolbamártott ecsettel megfestett brilliáns karikatúrái díszítik. A két szemközti falon a művészmennyország és művészpokol kacérkodnak egymással. A művészmennyországban Szent Péter két kézzel szórja az ezerlejeseket, Bohémia boldog népe közé. Ebben a világban a főpincér felháborodva utasítja vissza a fizetni akaró vendégtől a pénzt. A parasztok autót vezetnek. Ha az öreg asszony a tükröbe néz, gyönyörű fiatal lányt lát a saját képmása helyett. A mérleg pedig a százkilós asszonyuk is csak ötvennégy kilogrammot mutat. De szemben ott van a pokol. Itt már egy pohár borért is egész oldalt ír össze számközből a főpincér. Az ördög kártyázik a bohémnel és elnyeri az utolsó garaszt is. Lekéseli a férjjel a vonatot és látjuk, amint risszhozza a boldog szerelmesek nyakára. Más helyen

Selyem ruhákat leg szebben fest minden színre Dufek, Bócsa-u. 10

pedig kalodába csukja a szerelmeseiket, hogy ne tudják egymást átölelni. A nők előtt meglepetti a gyönyörű bundát, hogy azután a számlát mutassa. És így jön tovább számtalan frappáns ötlet, amelyeken már napok óta mulat a művészszoba közönsége. Guncser

Nándornak ez a minden elismerésemért munkája a régi budapesti kávéházak művészszobáit juttatja eszünkbe és szeretnénk, ha eredeti humora ezt a hangulatot is fel tudná idézni.

v. j.

PIERROT KALANDJA

Cseng a pohár s a füsttel telt teremben zokogva sir a hegedű szava, a páralepte széles ablakokon bekandikál a téli éjszaka. Zsvajgás, lárma a füstös teremben hangos kacajjal vígan elegyül s a tarka-barka kosztümök csoportja egy izgo-mozgó színeképpé vegyül.

Játszi koboldok édesen enyelgve pajkos kacajjal járnak szerteszét, egyik sarokban egy trubadur-féle mohón csókolja egy grizett kezét, egy emelvéngen a teremközépen magas süvegű bohóc szónokól, papírtölcésfren trombitál a másik, a harmadik az asztalon dobol.

Egy fess legény Pierrot köntösében merengve ül egy pálmafu alatt s valami édes likört szopogatva, nagy grandezzával csik ott-halat.

Esther Ralston

a Paramount népszerű művésznője

Már bőjtől ő, be sem iött a bőjt még, (ó minden szilkát ügyesen kieszed, hogy meg ne szúrja torkát) s egy sarokból gúnyolva nézi őt a sok grizetti:

„Pierrot hé! Ne hozz fejünkre szégyent! Már áll a bál! Nézd itt a pillanatot!...“ Pierrot néz... Lassan feláll helyéről, és majd megakad torkán a falat. Nagyot köhint. Valahi hátbarágja, valami pajkos, picinyke kobold, „A torkodon akadt valami szálka, vigyázz magadra, meg ne fülj bolond!“

Még egy pohár likört leöntve torkán, tánclepesekben elsasirozik... Eppen keringőt járnak a teremben s egy Dominó, (csupa báj, csupa sikk) kacéran lejtve közeleg feléje, oldalvást szegve szöke szép fejét, s egy perc alatt behúzta a kolonba, erősen fogva Pierrot kezét.

A zene szólt... Pierrot csak keringett, s ömlött, özönlött ajkáról a szó, kacér mosollyal, édes öleléssel biztatta őt a csinos Dominó. „Hej hópplú-hopp! Legényvagyok ma újra (a jeggyűrűt zsebébe dugta már, s azt hitte, hogy övé lesz a világ most, ő Pierrot, a csacska, a számár!)“

A tánc merész volt... Tüzes és heves s a kis Dominó keze oly puha, hogy Pierrotnak a szíve elolvadt egy kicsikét, — az nem is nagy csuda. S hogy tánc után a pálma alá mentek s pertu-poharat ürítettek ott, s szerelmet vallott Pierrot a nőnek, azon bámulni ő, vajjon ki fog?

Oly jól mulattak... Pierrot magában mosolygott, mikor eszébe jutott, hogy ő ma este elszökni hazulról s asszonyától mily pompásan tudott. S amíg kacagva koccintotta össze, a Dominóval pezsgős poharát, valami bántó, gúnyos kacagás csendült a páratertes légen át...

Eljött az éjfé!... Karnevál, a herceg bevonult zajjal, nagy muzsikaszóval, s egyszerre im a föld forogni kezdett a csörgősiplás, szegény Pierrot-tal. Egy pillanatra csend lett a teremben, lekerültek rendre az álarok s nem látott mást Pierrot a teremben, csupa mosolygó, kárörvendő arcot.

A Dominó szép lassan odalebent, lekapta fejéről a süveget: „A feleségem!... nyögte ki Pierrot, s az egész terem rajta nevetett. Mindenki várta a történézőket, ott összegyűlve a pálma előtt, — de botrány nem lett mégse a dologból, csak Pierrotnak lett hosszú a bőjt...

(Piski.)

SERESTÉLYB ÉLA

Az aranszörű báránytól — Feld Matyiig

Móra Ferenc poétikus elgondolású, de Kulinyi Ernő által agyonrimelt és mesejátékból neveltségbe fullasztott darabja *Az aranszörű bárány*, — amelyhez Vincze Zsigmond dallamos, kedves zenét szerzett, a Magyar Színháznak nem hozta meg a remélt sikert. Pedig Kondor Ibolya, Betegh Bébi, Selmeczi, Olasz, Réthely, Ihász és a többiek ugyan-csak buzgólkodtak. De a mese naivságát nem szabad együgyűséggé változtatni egyetlen egy szerzőnek se, bármennyire is tombol benne a színházi kedv. Közben a *Katica*, a *Légy jó mindhalálig* (a tehetséges Török Erzsivel) azután Zsolt Béla érdekes, újszerű „*Erzsébetváros*“ szereztek élvezetes perceket, nő meg a *Pista néni* Poór Lili derüs humorú és finom alakításával.

Ezek után következett a *Feld Mátyás színtársulatának vendégjátéka*. Nos, ezt az attrakciót ugyancsak beharangozták. Az emberek valami rendkívüli szenzációt, ötleteket, komikumot, ragyogó derüt vártak. Egy-két órai vidám szórakozást, élvezetet. Joggal remélhették ezt, mert a sajtókomünikék és reklámszerű cikkek Feld Mátyásék érdekében ugyan-csak félreverték a harangokat. De a zúgás, zengés csak az első estén használt. Akkor tényleg zsúfolt ház verődött egybe. A

Nem tudok én zsidó nélkül élni előadására.

Nó, aztán volt itt alapos esalódás. Az egész együttes úgy nézett ki, mintha hirtelen összerángatták volna valahonnan. A zene volt csupán itt vigasztaló, amelynél a különböző komponisták összeműködése még produkált valamit. De a magánszereplők közül legfeljebb Kmochnét és Kósza Irmát lehet dicsérettel fel-említeni. Lészay Kató szép színpadi jelenségnek bizonyult, de többet nem igen tudott se az énekével, se a játékával, se a táncával produkálni. Cseh Iván, mint bonvivánt, kísérletnek is csődöt mondott. A többi szereplőkről még szót ejteni is felesleges. A darab, épen úgy, mint a *Schlesinger fű esete Lefkovits Katóval* ötletlen és lapos. A Feld Matyi konferánszai pedig csak üres dicsékvések volt.

A reklám így azután továbbra hiábavalónak bizonyult. Feldék röviden és egyszerűen megbuktak Kolozsvarón. Legyen nekik könnyű saját szójátékával élve — a Feld!

Talán a *Húzd rá cigány* jobb lesz. Bár Farkas Imre az is más!

Hirdessen a „Színház és Film“-ben

A HÉT HUMORA

— Nos mi ujság? Hogy van közös barátunk a Brumzala?

— Ó, szegény már nem szenved többet.

— Hogy értsem ezt? Ő halt meg, vagy a felesége?

Az étteremben egy úr odaszól a szomszédjának:

— Ugyan kérem, legyen szives ideadni a mustárt.

— Nem adom. Szóljon a pincérnek.

— Bocsánat, akkor tévedtem.

— Miért? Pincérnek nézett?

— Nem. Uriembernek.

A tanítónő alaposan eldöntötte Edömért az iskolában. Másnap levelet kap Edömér mamájától:

— Kérem, kisasszony ne bántsa Edömérkét. Nincs hozzászokva a veréshez. Mi idehaza sohase szoktuk megverni... legfeljebb önvédelemből.

— Nos, sikerült eladni azt a kutyát?

— Sikerült, de részletfizetésre adtam el és most, valahányszor a részletért megyek, rámuszítják azt a dögöt.

Brumzalané tárgyal a portréfestővel:

— Jótállok érte, asszonyom, hogy az arckép teljesen hasonló lesz az eredetihez.

— Akkor más festőhöz megyek.

Fixné rátámad férjére, aki düllöngélve reggel nyolckor jön haza:

— Mit? Ilyenkor jössz haza? A nap már fenn van az égen.

— Hát tehetek én róla, hogy a nap olyan korán kel fel?

— Nézze csak, Kati, nem barna kissé ez a peccsenye?

— Nem a', naccsága. Ez már egészen feketére égett.

Pauli és Klein

Magazin de fier

Vaskereskedés-Eisenhandlung

Cluj, Str. Reg. Maria 26. Telefon: 8-89.

Mindenféle háztartási edények — Épület vasalás — Betonvas — Vasgerenda — Rudvas — Szerszámok és minden a vasszakmába vágó cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása.

Egy híres kolozsvári bohém, aki arról nevezetes, hogy mindig ócska, kopott ruhában, borotvátlanul, fésületlenül, szörnyű rendetlenségben jár az uccán, a napokban általános meglepetésre nagyszerűen kiöltözve, új ruhában, fényes cipőben, tiszta gallérban megmosakodva, megfésülködve jelent meg a kávéházban. Óriási feltűnést kelt természetesen, de ő úgy tesz, mintha nem venné észre. Leül egy asztalhoz két újságíró társaságában. Azt mondja neki az egyik:

— Mi történt veled? Olyan rendes vagy! Neked talán még papucsod is van odahaza?

Az ötletes angol

Az orvosnak van egy kertje, azon át kell haladniok a bete-

geknek, mielőtt a rendelő termébe jutnának.

Múltkor egy fiatal beteg így szólott az orvoshoz:

— Kedves doktor úr, nagyon szívesen járok ide, de nem értem, miért forog olyan nehezen a kertjének az ajtaja. Valóságos erőfeszítést kell kifejtenem minden alkalommal, amikor kinyitom. Nem cserélhetné ki a kapuját?

— Az teljesen lehetetlen — válaszolta az orvos. — Ez tudniillik az én találmányom. Minden betegem, aki kinyitja a kaput, tizenöt liter vizet szivattyuz a kertem viztartályába.

Az amerikai vendég kifakad az európai étteremben:

— Ilyen család! Limonádát rendeltem és csakugyan limonádét hoztak!

Horosz Béla

az ismertnevű kolozsvári származású műkorcsolyázóbajnok a jégen

Kolozsvári séták

A riporter kísétál a korzóra, fel a Monostori-úton, le a Deák Ferenc és Kossuth Lajos-uccákon. Nézelődik, gyönyörködik a kedvesen előbúvó langyos napsütésben, engedi, hogy borzongassák a friss, tavasztjelző szelek. És az útjában élvezettel suhan végig a szeme a kolozsvári szépasszonyokon, széplányokon, mert ezekből mindig szerencséje van egy csoporttravalóval találkozni. Egy ilyen kis futószemle névsorát adjuk most itt. Ime, kikkel találkoztunk. Tessék a lista, ahogy emlékezettükben megmaradt.

Clive Brook

a kiváló amerikai filmművész, aki legutóbb az *Elfeltett arca* című Paramount-filmben hódította meg Kolozsvárt

Akoncz Miklósné, Genersich Ilus, Kaszab Anna, Szentgyörgyi Mária, Bodor Bertalanné, Trajánovits Jánosné, Widder Eta, Török Andorné, dr. Holló Andorné, Mandula Jenőné, dr. Benedek Dézsóné, Tiron Sylvia, Táray Böske, Damin Baby, Róna Margit, Mendl Jakabné, Éva és Klári, dr. Burger Böske, dr. Mátyás Ákosné, Hargittay Bertalanné, dr. Ligeti Ernőné, Simon Klári, Hecht Richárdné, dr. Krausz Jenőné, Bernáth Mórné és Ibolyka, Pálffy Piri, Karácsonyi Ili, Pálffy Olly, dr. Pap Tiborné, dr. Ghilezan Liviusné, dr. Gábor Lauriánné, dr. Hankó Jánosné, dr. Mihelffy Andorné, dr. Lendvay Józsefné, Lengyel Jánosné, Székely Ibolya, Hirsch Ernőné, Farkas Ernőné, dr. Hirsch Józsefné és Jenőné, Fodor Józsefné, Szentimrei Kovács Jenőné, Tamási Áronné, Schéffer Lászlóné, Bordeaux Gézáné, Bănescu Urania, Kondor Ibolya, Török Erzs, Schreiber Ernőné, dr. Darvas Simonné, dr. Goldenberg Pálné, F. Voith Ilus, V. Flórián Baby, dr. Borbély Istvánné, Alexi Lajosné, Kovács Józsefné, dr. Buia Ioánné, Jovián Antalné, Braunfeld Henryné, dr. Hamburg Józsefné, dr. Boskovics Henrikné, dr. Kiss Gézáné, Zeyk Helén és Marianne, Guráth Ilus, Horosz Olga, dr. Lusztig Jenőné, Mikes Alfrédné, Moldován Mária és Lia, Sebők Elekné, — és végeztém.

A riporter leteszi a ceruzát a kezéből. Elgondolkozik. Mennyi szép asszony és leány! Milyen jó dolog is nézni őket és írni róluk. De talán olvasni se rossz dolog.

ADOLPHE MENJOU

világhírű * filmjei, * a
PARAUMONT PICTURES
 slágerei * és * szenzációi

I.

AZ ASSZONYSZELIDÍTŐ

(HIS TIGER LADY = DER MAHARADSA U. DIE TIEGERIN)

Főszereplők:

Adolphe Menjou és Evelyn Brent

RENDEZTE:

HOBART HENLEY

II.

A KIKAPÓS VŐLEGÉNY

Főszereplők:

Adolphe Menjou és
Katharyn Carver

(Menjou felesége)

RENDEZTE: FRANK TUTTLE.

Világszenzációk!

Forgalmazza Erdély és a Bánság területén
 az **Astra Cinegrafica Sibiu S. A.**

Színházi históriák

A párisi Ambigue igazgatója arról volt híres, hogy mikor a szerzők fölolvasták neki darabjaikat, következetesen elszundított. Az igazgató váltig mentegőzött:

— Csak látszik, hogy alszom, mert behúnyom a szemem. De esalódnak. Csak pihenek kicsit. Egyébként, amíg olvassák a darabokat, én mindenfélét rajzolgatok a papírra. Hát hogy aludhat valaki, aki rajzol?

Anton Beraud meggyőzötve ettől az okoskodástól, belekezdett darabja fölolvadásába.

Alig olvasott öt percig, mikor észrevette, — éppen egy hatásos

jelenetnél —, hogy az igazgató egy szélmalmot rajzol egy papírra de mégis ügylátszik, mintha aludnék.

A szerző így meséli ezt:

— Vajjon alszik-e, vagy sem? — kérdeztem magamtól. — Hát ezt most végre tisztázni fogom.

Egyszerre harsány hangon kiáltottam:

— Negyedik jelenet, a Báróné, a Báro.

Báróné: Szóval, kedves báró, ön éppen az Ambigue felől jön? Mit mondanak erről a színházról?

Báro: Azt, kedves báróné, amit mindenki tud.

— Mit?

Photo Ufa

Willy Fritsch

spielt im Fritz Lang-Film der Ufa „Frau im Mond“ und in den beiden Ufaton-Filmen der Erich Pommer-Produktion „Melodie des Herzens“ und „Liebeswalzer“

— Hogy egy züllött hely, ahol minden tótágast áll.

— A darabjai?

— Rosszak.

— A színészei?

— Csapnivalók.

— A rendezés?

— Rémes.

— Hát az igazgatója?

— Arról jobb nem beszélni.

Hanyag, ostoba, műveletlen fráter. Az igazgató közörszövesen tovább rajzolgatott. Erre a szerző meglökte az asztalt, mire az igazgató fölébredt s így szólt:

— Nagyon kitünő darab. Az életből van merítve.

— Straudin, a híres operett-író erősen udvarolt egy nagykereskedő feleségének. Mikor ennek neszét vette a nagykereskedő, főlháborodott, sértő levelet intézett az íróhoz. Az nem válaszolt rá.

A nagykereskedő elfogta az uccán az írot s rákiáltott:

— Kérem, én írtam magának. Megkapta?

Az operett-író csak ennyit felelt:

— Igen. Megkaptam a körlevelét.

— Alfonse Karr-tól tanácsot kért egy fiatal író, mikép írja meg a darabját. De a darabja nem sikerült, nem is fogadták el. Panaszkodott Karr-nak.

— Miért nem fogadta meg a tanácsomat? — kérdezte Karr. — Hiszen mondtam, hogy legyen szellemes.

— Az a színész, akiről ez a történet szól. nagyon rövidlátó és nagyon szerény. Maga meséli el az alábbiakat.

— Vidéki körúton voltam, szavalóestéket adtam különböző városokban. Egy este kimentem a

dobogóra, szavaltam, szavaltam. ahogy lsten tudnom adta, de bármennyire is rövidlátó vagyok, észrevettem. hogy a teremben nem valami sokan vannak. Amikor egy halk lirai költeményt adtam elő, melynél jobban körültekinthettem, láttam, hogy hallgatóságom mindössze egy emberből áll, aki az első sor közepén üldögél. Erre odafordultam feléje és udvariasan ezt mondtam:

— Kérem, igen tisztelt uram, minthogy egyedül vagyunk, nem akarnék visszaélni idejével s inkább arra kérném, hogy jöjjön le velem a vendéglőbe s igyunk meg együtt egy pohár sört.

Az úr harsány hangon ezt mondta:

— Sohase tessék miattam aggodni, nagyságos úr. Tőlem beszélhet akár éjfélig is. Én vagyok a kocsis, aki idehozta. Nekem minden percemet megfizetik.

Marc Tócsa
a kiváló filmszínész

Divat

Miomandre észrevételei a jelenkor legnagyobb zsarnokáról: a divatról.

Az, hogy az ember elbucsuzkodik az élettől, azon ismerzik meg, hogy sopánkodni kezd az örökös megújódás miatt. Ekkor maga is eltűnik, megsemmisül azokkal a régi, halott dolgokkal együtt, melyeket annyira sajnált.

A legnagyobb emberek sem bírják magukat kivonni a divat törvényei alól. Fölforgathatják a világot, de nem szabhatják meg egy nyakkendőnek a szívét, egy centiméterrel sem hosszabbíthatják meg egy mellény csücskét. Xerxes megkorbácsoltatta a ten-

gert, de nem lett volna mersze ahhoz, hogy előírja szeretőinek, milyen ruhában járjanak.

Noha Napoleon nem igen akarta követni a divatot, egész életében foglalkozott a ruhák kérdésével. Ő határozta el, hogy hivatalnokai egyenruhát viseljenek, a táncostól kezdve a legutolsó intézőig. Figyelembe kell vennünk azt is, hogy sohase hordott tovább egy nadrágot két napnál, azt a híres, fehér selyem nadrágot, mely oly gyorsan bebepiszkolódott.

Semmi sem jogosít fel bennünket azt hinni, hogy az állatok

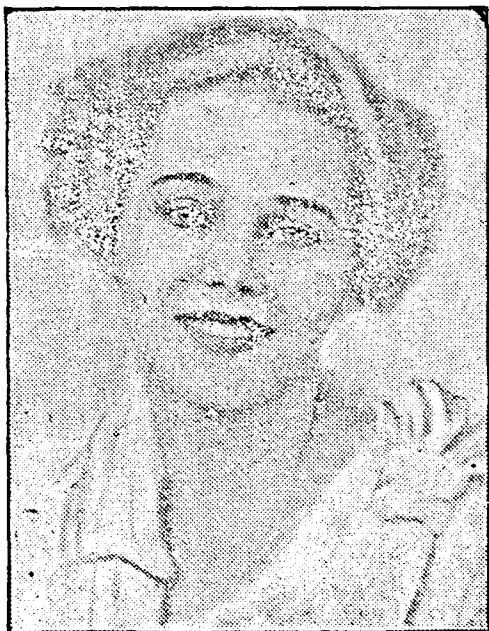

Photo Ufa

Gerda Maurus

im Fritz Lang-Film der Ufa
„Frau im Mond“

mindig ugyanazon a csapáson járnak, mindig ugyanazokat a formákat öltik magukra. Mikor fajuk szelleme úgy véli, hogy elég volt a bunda, a hosszú láb, akkor megváltoznak. Micsoda más is egy gyík, mint egy pleisosaurus, mely a mai nap izléséhez alkalmazkodott? . . .

Az ember vakon veti magát alá ezeknek a szokásoknak, amint elfogadja az életet, ha bölcs. Mindenütt a titok környez, ölel körül bennünket. Engedjük, hogy tovább sodorjon. És ha később, dédunokáink egy családi fényképalbumot lapozgatva eléggé kegyetlenül nevetségesnek talál-
nak bennünket, vajjon mit árt-
hat nekünk?

Haj, haj . . .

Amerikában a hölgyek meg-
növesztik a hajukat.

De azért nem kell felháborodni: a női frizura állandóan változik, mert a nők állandóan szükségét érzik annak, hogy állandóan változtassák arcuk kifejezését.

A középkorban a kurta haj a hitvesi hűség jelképe volt. Amikor a férj hadba vonult, a feleség

áldozatul tette eléje dús hajzatát, (ezzel akarván meggyőzni őt, hogy a szeretett hitves távolléte alatt senkinek se kíván tetszeni.

Később Sévigné asszony, aki a maga korában a divat kezdeményezője volt, kacérságból levágatta haját s számos főrangu, előkelő hölgy követte példáját.

Az Eton frizura se újság.

XV. Lajos uralkodása alatt a gazdagok kurtára nyiratták hajukat, elől, hátul azonban meg-növesztették, ami az arenak gyermekes kifejezést adott.

A rémuralom alatt a rövid hajnak más jelentősége volt. Az „áldozatok bálján“, melyet az arisztokrácia rendezett, kurta hajjal jele-tek meg a főrangu hölgyek, mintegy jelezve, hogy nem-sokára a nyaktoló alá kell haj-tani a fejüket.

Ez a divat uralkodott Napoleon alatt is: az egyiptomi hadjárat után, mert Napoleon az ott dühöngő hőség miatt kopaszra nyiratta magát.

Amikor diadalmasan visszatért Párisba minden bámulója — nők és férfiak egyaránt — a császárt utánózta.

Nagyságos asszonyom!

A festett haj is tartósan ondulható (Danerwellen) és ha az

Komollal és Gallia

gépen van eszközölve. Mindkettő francia és ez garancia. **Tessék meggyőződni!**

Böszörményi és Erdélyi
hölgyfodrászok

Cluj — Kolozsvár, Piața Unirii 22. (Udvarban)

Mi újság a filmvilágban?

Amikor a filmsztár viccelődik. William Haines arról híres, hogy mindig viceken töri a fejét. A napokban azonban egy kicsit sok is volt a jóból, amit tett. Egy új filmjében egy vokal-quartet keretében lép fel és mialatt a vidám quartet nagyban énekelt, Haines a bariton elhatározta, hogy megtréfálja a bassistát. A melodia legharsányabb részletei alatt titokban megcsípte a bassistát, de úgy, hogy annak arca eltorzult, hangja pedig szopránná változott. A rendező dühös lett és elrendelte a jelenet megismétlését. Mikor azonban a kész filmtekercestet levetítették studióban, kiderült, hogy az első, vicces felvételt sokkal nagyobb hatású és így ezt vették be a filmbe.

Amerikai kotta-rekordok. A Sonny Boy népszerűsége nálunk

is megmutatta, mennyire viheti egy hangos-filmbetét. Amerikában már régi dolog, hogy hangos filmek slágerdalai sokkal népszerűbbek lesznek és sokkal több példányban fogynak el, mint az operette és jazz slágerek eddig. A Robbins Music Corp. egy kimutatása most felsorakoztatja a legsikeresebb hangos film-betéteket. Első helyen a „Pagan Love Song” áll, Ramon Novarro dala, melyet a „Pogány” c. film-ben énekel. Ebből 2,000,000 kotta fogyott el. Utána a „Wedding of the Painted Doll” a „Broadway Melody” c. filmből következik, míg harmadik helyen a „Singing in the Rain” áll, egy egészen új dal, mely a „Hollywood-revü” c. érdekes hangos filmnek főslágere,

Ramon Novarro vendégei. Ramon Novarro a napokban ilusztris vendégeket fogadott Hollywoodban. Elisabeth Rethberg, Giacomo Lauri Volpi és Lyon Rotthier híres operaszatórok látogatták meg a filmszínészt. Novarro tudvalevőleg lemondott operatereiről, miután most hangos filmekben énekelhet.

Bebe Daniels

a legnépszerűbb amerikai film-
művész nő

Paramount-fotó

A legkényesebb
igényeket is kielégítő

Polónyi- cukrászdában

Str. N. Jurga (Jóka-u.)

19. szám alatt

mindennap friss bivalytejes reg-
gell és n. szonna-kávé

Esküvőkre és estélyekre
disztorták, sütemények, teasüte-
mények, fagyalt-parfálték elké-
szítését jutányos áron vállalja.

Kuglótok, Kalácsok, diós-
és mákóspatkók

Corso filmszínház műsora:

Előadások kezdete
fél 5, 7 és 10 órakor

1930. március hó
harmadikától

LOLOTTE

pompás szalon vigjáték

Főszereplők:

CARMEN BONI + HANS JUNKERMANN

Ezenkívül:

A FEHÉR STADION

a legszenzációsabb sportfilm a St. Moritzi
olimpiád összes eredményeivel

Jön!

Jön!

ATLANTIK

E. A. DUPONT világlilmje

Beszélő, hangos produkció

A leghatalmasabb filmalkotás!

A Paramount filmjei Erdélyben

A világhírű *Paramount*-filmek, ezek a nagyszerű slágerprodukciók, amelyeket az *Astra Cinegrafica S. A. Sibiu* rendkívüli szakértelemmel forgalmaz, az utóbbi hetek során rendkívül sűrűn szerepelnek Erdély nagy mozgószínházainak műsorán. Ezek a filmek azután események szoktak lenni, olyan események, amelyekről sokat beszél a fáma. És méltán.

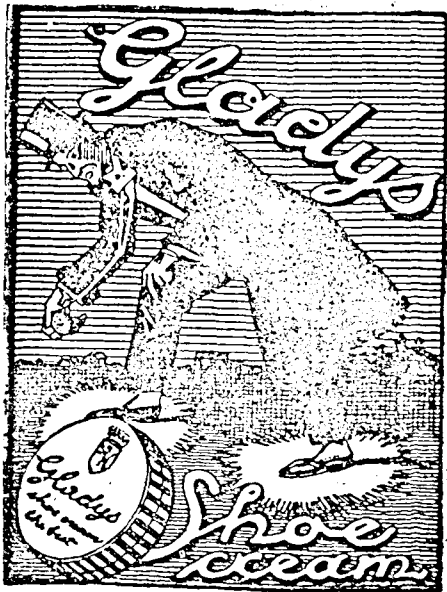
Mert lehet-e nem emlékezni hetekig, sőt hónapokig az *Arva Julika életére*, Esther Ralston, James Hall és Josef von Sternberg rendező harmónikusan egybeforrotto t művészetére? Lehet-e nem emlegetni sűrűn és sokat Emil Jannings híres: *A hazafi-ját* (Oroszország), amelyben mellette Florence Vidor, Lewis Stone és Neil Hamilton billiroztak Emil Lubitsch-tal, a világhírű rendezővel együtt?

Ki ne gondolna örömet vissza a *Temps Harold* elragadó vidámságára? Ki ne gondolna Harold Lloydra, a népszerű Ó-re szívesen és kedves pártnerőjére Ana Christyre, hogy Ted Wildet, a film ismertnevű rendezőjét nem is említve?

Friss emlékezetben él még mindenkinél az: *Elfelejtett arcok*. Ez az a híres, bűbajos film, amelyben Clive Brook, Olga Baclanova, Mary Brian és William Powel brilliroztak. Victor Schertzinger rendező munkáját sem szabad dicséret nélkül hagyni. Kolozsvár közönségé valósággal ünnepelte ezt a világot végighódító, pompás filmet, amelyben a filmművészet, mint a hazafi-ban óriási magaslatokat ér el.

Aztán itt van az *Abris rózsája*, a *Nászinduló*, *Az asszonyszelídítő* (*Adolphe Menjou-val*), *Newyork rejtelmek*, *A bűnök uccája* és a többi nagy film. Megannyi világeseménye a művészetnek.

A Paramount Pictures filmjei az *Astra Cinegrafica S. A. Sibiu* forgalmazásában az 1930. év kimagasló szenzációit jelentik. Az útjuk pedig csak diadal, elismerés és szeretet között vezet.

Megkérdeztem Kondor Ibit,
Mi az mi legjobban üdit,
Mi a titka a szépségnek?
És a szőke primadonna
Emigy felett mosolyogva:
Nincs párja a Gyopár-
Krémmnek.

Koncertek és hangversenyek

Az elmúlt napok során egész sereg zenei esemény, koncert, hangverseny játszódott le Kolozsváron. A *Rezik zeneiskola* nagyszerű estélye után *Bordeaux Géza* zenetanár és felesége *Bordeauxné Anikó* énekművész, illetve növendékeinek szereplése szerzett a megjelenteknek igen élvezetes perceket. *Bordeaux Géza* kompozíciói, *Bordeauxné* ének és zenei számai igen hatásos és értékes teljesítmények voltak. *Kolumbán Tibor* és *Szilágyi János* énekszámai pedig két kvalitásos művésznövendéket ismertettek meg a közönséggel, akikre kellő stúdium és elmélyedés után szép jövő vár.

Hevesi Piroskának, a nagyszerű zongoraművésznőnek és a kitűnő zenepedagógusnak növendékei szintén egy koncert keretében mutatták be képességeiket. Ezek között több olyan tehetséges tanítvány van, akik már kinőttek a növendékség gyermekcipőiből és érett művészséget, nagy elmélyedést és feltétlen tudást árultak el. Ezek között is első helyen kell megemlíteni *Fogel Mária*, *H. Grünfeld Ella* és *Farkas Nusi* nevét, akikre nyugodtan rá lehet mondani azt, hogy kész művésznők. Játékuk kiforrott, interpretáló készségük és erejük kifogástalan.

Igen talentumos növendékek *Léb Margit*, *Pollák Margit*, *Vámos Magda*, *Vogel Ida* és *Róth Böske* is, akik mind beigazolták, hogy a legjobb mester útmutatása mellett haladnak. De dícséret jár *Zoe Milleának* és *Carannak*, *Blum Ilusnak*, *Bernstein Jolánnak* és *Stefanidesz Marikának* is. A *Mintogy* tulajdonképpen *Hevesi Piroska* tanítványai közt egyetlen egy sucs, aki ne volna feltétlenül tehetség, érték és tudás birtokosa.

Alapos felkészültségük, biztos és precíz játékuk, lelkiismeretes elmélyedésük elsősorban is *Hevesi Piroska* kitűnő pedagógiai érzékét dicséri. Itt a mester keze valóban mindenben meglátszik. Csak gratulálni lehet éppen ezért a mesternek a növendékeihez és a növendékeknek a mesterükhöz.

Krónikás.

Színház és Film

nélkülözhetetlen a színház- és moziba járó közönség számára.

Műkedvelő egyesületek

Kolozsváron az utóbbi időben rendkívül elszaporodott a műkedvelő egyesületek száma. A *Thália* műkedvelő egyesület, az *Orpheus* és az *Acélhang* műkedvelő társulatok mellé, amelyeket vezetőik elég ügyesen vezetnek, újabban ismét több újabb egyesület járult.

Elsősorban is meg kell említenünk a *Székely Társaság* műkedvelőit, azután a *Kath. Legényegylet*-ét, akik legutóbb a Bob herceg-gel értek el nagy sikert. Ezenkívül van a *Szentpéteri kath. egyházközség*-nek, a *C. F. R. szak-szervezet*-nek is műkedvelő egyesülete. Most készül a *Vegetárius egyesület* is műkedvelő együttest szervezni Ezenkívül van a *szociálistáknak*, a *magánalkalmazottak* egyesületének is műkedvelő

együttese, de inkább alkalmi jelleggel.

Tehát mintegy 10—12 műkedvelőegyesület csinál konkurenciát a kolozsvári magyar színháznak. Még pedig komoly konkurenciát, mert a műkedvelőegyesületek élén olyan ügyes emberek tevékenykednek, mint *Székely József*, *Sebestyén Kálmán*, *Varga Dezső*, *Szakács József* és mások.

Mi nem vagyunk ellenségei a műkedvelő egyesületek életének, inkább barátai. De a műkedvelődi túlhajtásától óvakodni kell, mert különben a kolozsvári magyar színház hivatásos művészei és a magyar színészet ügye belepusztul ebbe a sokirányú konkurencia alá.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-társaság

Cluj, Piața Unirii No. 7.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton Gyulafehérvás és Marosvásárhely

Saját tőkái: 97 millió Lei.

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez!

Engedélyezett devizahely!
Áruraktárai a vasut mellett.

A Corso mozgó slágerei

A *Fehér árnyak* óriási sikerét még ma is emlegetik. Raquel Torrel és Monte Blue csodálatos művészete, a rendezés tökéletessége, a nagyszerű felvételek s mindehez a pompás kísérőzene még most is élénk emlékezetben élnek mindenkinek, Titta Ruffo elbűvölő hangjával együtt.

Ezután egy szenzációs filmujdonosság következett a: *Szevillai hős*. Az *Adios mucacios* című dal-

A legjobb és legizlésebb művészi fényképfelvételeket

Joanovics utóda

J készíti, Piața Unirii (Főtér)
Erdélyi bank épületében. U

nyomán készült ez a nagyszerű film, amelynek főszereplői Marguerite e Alan és Alexander D'Arcy voltak.

A *Szevillai hős* slágersikerét egy felülmúlhatatlan szépségű és érdekességű film követte. A *Termékenység* c. filmszenzáció, amely Zola Emilnek, a híres francia regényírónak hatalmas műve nyomán született meg. A Termékenységben a kiállítás csodálatossága párosult a lélekrázó realizmussal. Ennek a világfilmnek Gabriel Gabrió és Diana Karene művészete adott lelket.

A legközelebbi hetek egyébként egész sereg kitünő filmjűdonságot ígérnek. A Corso-mozgó vezetősége dolgozik és produkál.

Flohr József gyógyszertára Cal. Regele Ferdinand

**Öröme lesz, ha
dr. Noseda szappantartóra
akassza fel
lyukas szappánát**

3 db. 1 tartóval 100 leí
Olcsó! Praktikus! Szép!

TIPOGRAFIÁ

Gyorsan, izléselesen és a legjutányosabb árban készít el bármilyen könyvnyomdai munkákat, ugymint: irodalmi műveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, napi-, heti- és havilapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, körleveleket és egyéb üzleti munkákat

LYCEUM

NYOMDA

TUPÓSLAJOS CLUJ-KOLOZSVÁR
SZE. REG. MARIA 12. TELEF. 11-45

„EDISON“ filmszínház

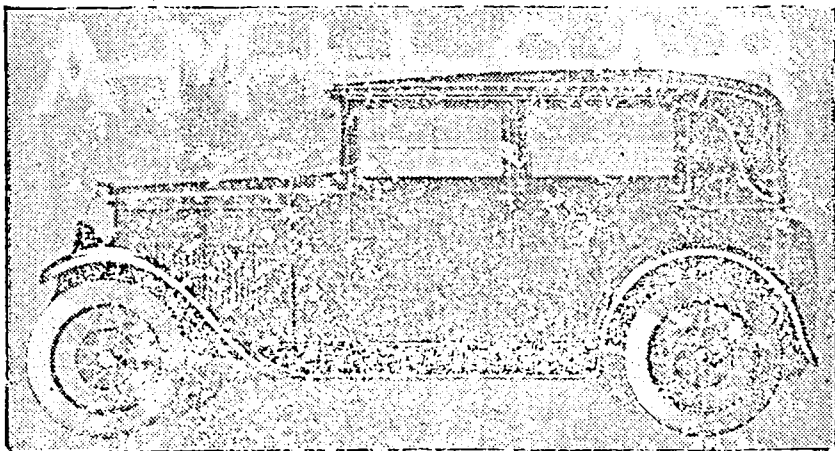
A Pap-utca és Hosszu-utca sarkán Kolozsvar legkényelmesebb és legmodernebb filmszínháza.

Az Igazgatóság figyelemmel van arra, hogy másora a legkényesebb izlést is kielégítse. Lehetőleg mindig egy vígjáték és 1 dráma van műsoron. — Minden időben kellemes sétat hely. A Széchenyi tér felől aszfaldjárdá van. — Az Igazgatóság hivatalra előadás után kocsiról vagy taxiról gondoskodik.

Hétköznapokon három előadás: 3, 6 és 9 óraker. — Helyárak 10, 20, 25, 30 és 36 Lei. — Vasárnap és ünnepnap 4 előadás 3, 5, 7 és 9 óraker szünet nélkül. Helyárak 20, 25, 30 és 36 Lei.

A Calea Victoriei-n a zsidó templomig autóbusszjárat. A Központ-szálloda elől indul, 5 Lei a vitéldíj, a fezállótól csak alig 300 lépés. — A filmszínház kitűnő bufféval rendelkezik, ahol hűsítők, bombonok, sütemények minden időben hideg és meleg ételek kaphatók, kitűnő sor és boritalokkal.

A taxik ára a Főtértől a moziig négy személynek 40 Lei

Megérkezett az első küldemény a világhírű **Amilcar-autók**-ból: Torpedo, Turism, Gabriolet, Grand-Sport és Limousine. Az **Amilcar-autók** előnyei: gyorsaság, ellenállóképesség, ideális rugózás, teljes komfort és olcsó árak. Fogyasztás 9 liter benzin 100 km.-ként. Gyorsaság 100—115km., maximális sebesség 120 km. óránként. Világhírű Weimann-karosszériák minden színben. Vezérképviselő Románia részére: **Autolux S. A. R. de Automobile**, központi székhely: **Cluj, Str. Universităţii 1.**

Szakács Árpád

a marosvásárhelyi színház kitűnő buffó-komikusa

A népszerű Baclanoff-duett,
amelynek osztatlan sikerei vannak a kolozsvári Palaceban